

Det er balance, der er brug for

Dan Jørgensen blev interviewet i Deadline på DR1 6/6-2020. Det var mærkeligt at overvære. Hele interviewet handlede om at producere mere energi: 4 GW vindmøllestrøm fra to eneregiøer og så måske lidt olie via den 8. udbudsrunde. Er det dét, klimaindsatsen handler om?

Nej. Selvfølgelig skal vi hen ad vejen øge vores andel af grøn energi til 100%, men det duer ikke bare at bygge en masse vindmøller. Allerede i dag sender vindmøllerne mere strøm ind i elnettet, end vi kan bruge, når det blæser godt. Og det gør det tit i Danmark. Overskudsstrømmen sættes til salg på elbørsen, hvor den indbringer en elendig pris, fordi vores naboer sikkert også har blæsevejrs og godt med vindmøllestrøm. I værste fald må vi betale for at komme af med overskudsstrømmen. Den kan ikke lagres som strøm i elnettet. Der skal hele tiden være balance mellem det, vi producerer og dét, vi bruger. Til gengæld kan overskudsstrømmen bruges til at producere brint, som kan lagres og forbruges til fremstilling af strøm, når der senere er underskud af grøn strøm. Da vi allerede har mere kapacitet til produktion af strøm, end vi kan forbruge på blæsevejrskdage, og vi ingen kapacitet har til at producere og lagre brint, hvad er så det vigtigste at beskæftige sig med lige nu: opsætning af flere vindmøller eller etablering af brintlagre med tilhørende anlæg til at lave brint af overskudsstrøm og lave elektricitet på dage, hvor der er underskud af grøn strøm?

I Californien har de i flere år installeret meget store mængder af vindkraft men ingen faciliteter til at lagre energi. Konsekvensen er, at de har USA's højeste elpriser. Er det også det, vi vil?

Vi skal først og fremmest have sat gang i at bygge brintanlæg. Når man producerer brint ved såkaldt elektrolyse koster det et tab af energi, som bliver til varme. Når vi bruger brinten til at lave strøm, er der også et tab, der bliver til varme. Det er en temmelig stor del af den samlede energi, der herved tabes – men vi kan opsamle varmen og lede den ind i vores fjernvarmesystemer. Så bliver netto-tabet småt, ligesom vi kender det fra kraftvarmeanlæg, hvor energispildet fra elfremstillingen opsamles og ledes ind i fjernvarmesystemet. Det er selvfølgelig dét, vi skal gøre. Danmark er i en helt unik situation, fordi vi allerede har så meget fjernvarme, og hvis vi er kloge, omstiller vi også de nuværende naturgasområder til fjernvarme. I forbindelse med fjernvarmeværkerne kan vi bygge brintanlæg. Brint og fjernvarme er som skabt for hinanden.

Det er dét, der burde være øverst på den politiske dagsorden. Og så bliver det bare et spørgsmål om planlægning at sikre, at opsætning af mere vindkraft og solcelleanlæg balancerer med den opbyggede kapacitet til at lagre brint. Vi har til overflod en klimaminister, som samtidig er energiminister og forsyningsminister. Ud fra interviewet i Deadline kunne man få det indtryk, at han kun er energiminister. Vi skal have forsyningsministeren på banen. Fordi energitabet ved at gå fra strøm til brint og tilbage til strøm kun kan nyttiggøres i vores fjernvarmeforsyning. Energiøer lyder forjættende, og man kan endda bygge brintanlæg på energiøerne, men der er ingen til at aftage varmen, så der kommer et enormt energispild ud af at lægge brintanlæggene til havs. Og lige meget hvor mange vindmøller, vi bygger, vil der være underskud af strøm i elnettet, når det ikke blæser. Vi kommer ikke udenom energilagring, men vi har en fantastisk mulighed for at lave et højeffektivt energisystem ved at lægge brintanlæggene ved siden af fjernvarmeværkerne. Og hvis vi laver lagrene store nok, kan vi producere en masse brint, der kan sælges til transportsektoren og industrien.

Det nytter ikke noget kun at bygge vindmøller. Det nytter heller ikke noget kun at bygge brintanlæg. Det skal følges ad. Der skal hele tiden være balance mellem produktion og forbrug. Det er dét, politikerne skal planlægge. Gør de det, kan vi i et roligt tempo øge vores andel af grøn strøm til 100% og hele tiden opretholde balancen mellem produktion og forbrug - og vi kan måske endda tjene penge på at købe billig strøm på elbørserne og

sælge brint eller dyr strøm til udlandet, når det ikke blæser. Det er i virkeligheden meget simpelt – og helt fantastisk, at vi har denne mulighed på grund af, at vi gennem årene har anlagt så meget fjernvarme. Så kære Dan Jørgensen: Træd i karakter som forsyningsminister. Brintanlæggene er det svage led i dag, og hvis du griber det rigtigt, kan du gøre en fantastisk forskel.

Og så lige den med 8. udbudsrunde: Danmark skal lægge 20% af prisen for efterforskning forlods og får kun pengene tilbage, hvis det bliver en god forretning. Men hvem tror, der er et marked for olie i 2050? Til den tid er Danmark fossilfrit, og det vil masser af andre lande også være. Prisen på olie vil rasle ned, og vi kan kigge i vejviseren efter at få vores 20% tilbage. Der er en kolossal økonomisk risiko i dette projekt, og det går direkte imod al klimafornuft. Stop 8. udbudsrunde nu!